

BÀI 3**KẾT HỢP TỰ (結合字)**

Học đến đây chúng ta có thể đọc âm được một số chữ Phạn đơn giản như những bài tập vừa qua. Nhưng, ví dụ như chữ स्कन्ध¹ chúng ta thấy có những phần giống như những phụ âm đã học, nhưng không hoàn toàn dễ dàng âm nữa. Đến đây chúng ta bước sang phần kết hợp tự. Mỗi kết hợp tự được kết thúc bởi một nguyên âm.

Chữ स्कन्ध chúng ta đọc rõ được phụ âm क ka và घ dha. Vậy स्कन्ध có hai kết hợp từ, gồm một phần स sa + क ka → स्क ska và một phần न na + घ dha → न्ध ndha

Nhưng với विज्ञान², उपेक्षा³ thì ज्ञ, क्ष không biết thuộc những phụ âm nào. Vậy chúng ta cần biết một số nguyên tắc trong việc kết hợp tự.

Kết hợp tự là các phụ âm kết hợp với nhau, còn gọi là sự kết hợp các phụ âm. Sự kết hợp này có một số nguyên tắc cơ bản.

1- Kết hợp hàng ngang	ग्ग gga, ज्ज jja
2- Kết hợp thẳng	ङ्ग nga, ठ्ठ ththa, ड् ड़ da
3- Sự biến đổi khác	स्स sra, क्त kta, त्त tta

1- Kết hợp hàng ngang (水平結合)

Thường thấy ở những phụ âm đứng đầu trong kết hợp tự, có dạng kết thúc bằng một gạch đứng (như ग् ग, घ् घ, त् t, थ् th, ध् dh, न् n, प् p, ब् b, भ् bh, म् m, य् y, व् v, स s...) thì chúng sẽ bỏ gạch đứng và nối liền gạch ngang trên đầu với những phụ âm đứng sau.

Thí dụ:

¹ स्कन्ध skandha nhóm, uẩn (ngũ uẩn 五纏)

² विज्ञान vijñāna thức 識

³ उपेक्षा upekṣā xả thân 捨

ग bỏ gạch đứng → ग

ग + ज → गज gja

न bỏ gạch đứng → न

न + क → न्क nka

घ bỏ gạch đứng → घ

घ + त → घ्त ghta

Đây là dạng thường thấy nhất trong kết hợp tự.

ग्य gya, घ्म ghma, , च्छ ccha, ज्व jva, ज्ह ñha, त्स tsa, त्थ ttha, ध्म dhma, न्क nka, प्ख pkha, प्च pca, ब्द bda, भ्व bhva, म्म mma, य्ह yha, ल्त् lta, व्वा vva, श्व śva (श्ś khi kết hợp biến dạng⁴), ष्ण ष्णा , स्प spa

☞ Khi kết hợp trên hai phụ âm, thì những phụ âm trước sẽ bỏ gạch đứng và nối liền gạch ngang khi kết hợp lại với nhau, phụ âm cuối cùng giữ nguyên dạng.

त्स्य tsya = (त् → त्) + (स् → स्) + य

स्म्य smya = (स् → स्) + (म् → म्) + य

Bài tập 3-1

1- Âm từ Deva ra la-tinh các từ sau:

आनन्द [dt-m] A-nan 阿難

संस्कार [dt-m] hành 行

ध्यान [dt-n] thiền 禪

तृष्णा [dt-f] ái 愛

आत्मन् [dt-m] ngã 我

स्थविर *thurong tọa* [dt-f] 上座

अन्तराभव [dt-m] trung âm 中陰

कल्प [dt-n] kiếp 劫

खक्खर [dt-m] tích trượng 錫杖

महाकाश्यप [dt-m] Ca-diếp 迦葉

कत्यायन [dt-m] Ca-chiên-diên 迦旃延

अनानाथपिण्डिक [dt-m] Cáp Cô Độc 給孤獨

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva

aṇḍaja [hdt] sanh từ trứng

smṛti [dt-f] nhớ nghĩ, niệm

sambahula [dt-m] đông, nhiều

kṛtya [dt-n] công việc

sakhya [dt-n] tình bạn, bằng hữu

skandha [dt-m] uẩn 蘊

Bài tập 3-2

1- Âm từ Deva ra la-tinh các từ sau:

अका [dt-f] mẹ

शुक्ल [hdt] trắng sáng 白, 淨

सङ्गीति *kết tập* 結習

असङ्ग [dt-m] Vô Trước 無著

पक्क [dt-m] đun sôi, chín 熟

लङ्कावतार [dt-m] Lăng Già 楞伽

क्लेश [dt-m] phiền não 煩惱

बकुल [dt-m] Bạc-câu-la 薄拘羅

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva

aṅkuṣṭha ngón chân cái

avaplu [đgt] nháy xuống

gaṅgā [dt-f] sông Hằng

vilaṅgh [đgt] bước qua

añjali [dt-m] cử chỉ chấp tay lại chào

kāṅkṣ [đgt] mong muốn

plavaga [dt-m] con khỉ

saṅgara [dt-m] nhóm, đoàn

3- **Ngoại lệ**

☞ **Khi kết hợp với त ta**, một nét thẳng ngang (N) được thay thế cho phần đặc biệt (D) của त ta त + त → त् tta

và đường móc (B) bên trái của क ka क + त → क्त kta

Nếu kết hợp trên hai phụ âm, thì sẽ phối hợp các cách kết hợp

ङ्+क+त → ङ्क्त nkta

☞ **Khi kết hợp द da** có những biến đổi đặc biệt. Những phụ âm đứng sau द da thường có những phần biến đổi không theo nguyên tắc đã nêu.

☞ द nếu là phụ âm đầu, đôi khi được lược bỏ nét cuối chữ (M), द दya, द्ध ddhma, द्ध दdhya, द्ध दbhya, द्ध दbhva, द दma, द्ध दbhya, द्ध दvya

☞ द sẽ rút gọn hơn (O) nếu द là phụ âm đứng giữa và trước nó là phụ âm द

द्य ddyā, द्य द्दव्या

trường hợp này chữ य chỉ còn lại dạng (८)

☞ य ya là phụ âm cuối trong kết hợp tự, sẽ có kiểu mở rộng như sau:

* ड्य ḍya, ट्य ṭya, ढ्य ḍhya, क्य kya, च्य chya, छ्य chhya

क्+य → क्य kya, ट्+य → ट्य ṭya, ढ्+य → ड्य ḍya

ढ्+य → ढ्य ḍhya, ढू+य → ढूय ḍhya,

* Có thể vì không đủ chỗ! nên những chữ như य ya, म ma, nét đứng không gá vào phụ âm đứng đầu mà gá thẳng vào nét ngang của chữ.

ङ्+गि+ध्य → ङ्गिङ्गद्व्या, ङ्+ग्य → ङ्गिङ्ग्या,

ङ्+ख्य → ङ्गिङ्ग्या, ङ्+म = ङ्गिङ्ग्या, ङ्+म → ङ्गिङ्ग्या

ह्य hya, ह्य ह्या, ह्य ह्या

☞ **Phụ âm ह** khi kết hợp tự, phụ âm kế nó thường nằm lọt lòng vào vòng cong (२)

ह hra, हु hru, ह्र hrū, ह्न hna, ह्य hya, ह् ह्या, ह्य hya

☞ **Sự kết hợp với र ra**

Hình dáng र không khi nào được dùng trong kết hợp tự.

- Khi र đứng đầu trong một kết hợp tự, kí hiệu nửa vòng tròn có miệng mở về bên phải () thay thế, và đứng trên dấu gạch ngang tận cùng bên phải của kết hợp tự này र् rta, र्य rya..., sau những kí hiệu mẫu âm (ा ā, ि i, िी ī, उ u, ू ū, ए e, ऐ ai, ओ o, औ au): किं rki, कीं rkī, के र्के rke, को र्को rko, कै र्कै rkai, कौ र्कौ rkau, खीं र्खीं rkhīm, र् रra, र्ध र्ध rdhtha, mặc dù khi âm thấy chữ र đứng trước.

- Khi र đứng sau hoặc giữa một kết hợp tự, một dấu xiên ngắn (८) được thay thế và gá vào chân của phụ âm trước nó.

क्र kra, ख khra, श्र्य śrya, ग्र gra, घ्र ghra, द्र dra, च्र cra, ज्र jra, झ jhra, ञ ñra, ण ñra, त्र tra, थ्र thra, द्र dra, ध्र dhra, प्र pra, फ्र phra, ब्र bra, भ्र bhra, म्र mra, य्र yra, व्र vra, श्र śra, ष्र ṣra, स्र sra, ध्र dhrrtha

☞ chữ त biến dạng khi hợp với र thành त्र tra, chú ý để không lầm với न्र nra

क्+त्र → क्र ktra

क्+य → क्य ktrya

Lưu ý rằng: Kết hợp với chữ không có nét gạch đứng, र có dạng hơi khó nhận:

☞ छ chra

Phụ âm छ thường chỉ đứng trước phụ âm र như छ्र chr, छ्रु chru, छ्रूं chrū, छ्र्र chrṛ, छ्र्रि chrṛi

☞ Có các chữ vì chân của chữ là một vòng cung, chữ र có dạng () ङ ñra, ट tra, ठ thra, ड dra, ढ dhra, ल ra

Những dạng đặc biệt (cần học thuộc lòng!):

☞ ज्+ज → ज्ञ jña, rất dễ lầm với chữ झ jha

☞ क्+ष → क्ष kṣa

- Vì sự tiện lợi hay thích hợp श सा thường viết là A sa

श्+च → श्च śca

श्+ल → श्ल śla

श्+न → श्न śna

श्+व → श्व śva

Nếu nhiều phụ âm kết hợp cũng theo những quy tắc trên.

Tuy kết hợp tự khá nhiều, nhưng không ngoài các dạng vừa nêu.

Chúng tôi ghi theo thứ tự trong tự điển để sau này khi tra cứu tự điển dễ tìm. Vì tự điển Phạn sắp theo bảng mẫu tự Phạn, nên cần thuộc lòng thứ tự âm Phạn như bên la-tinh cần nhớ thứ tự a,b,c... vậy.

Bài tập 3-3

1- Âm từ Deva ra la-tinh các từ sau:

प्राज्ञा [dt-f] *bát nhã* 般若

भिक्षुणी [dt-f] *Tỳ-kheo Ni* 比丘尼

भक्त [dt-m] *tín đồ* 信徒

लक्ष्य [dt-m] *mục đích*

श्रावस्ती [dt-f] *Xá Vệ quốc* 舍衛國

प्रसन्न [dt-f] *khinh an* 輕安

विमोक्ष [dt-m] *giải thoát* 解脫

चित्त [dt-n] *tâm* 心

पद्म [dt-m] *liên hoa* 蓮華

सच्च [dt-n] *hữu tình* 友情

भिक्षु [dt-m] *Tỳ-kheo* 比丘

वक्र [hdt] *cong*

दक्ष [hdt] *có khả năng*

शाक्य [dt-m] *Thích Ca* 釋迦

धर्म [dt-m] *pháp* 法

सूत्र [dt-n] *kinh* 經

अविद्या [dt-f] *vô minh* 無明

बुद्ध *Phật* 佛

स्रोतापन्न *Tu-đà-hoàn* 須陀洹

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva:

दृष्टि [dt-f] *kiến* 見

karman [dt-n] *nghiệp* 業

ācārya *a-xà-lê* 阿闍黎

upekṣā [dt-f] *xả* 捨

vijñāna [dt-n] *thức* 識

upagupta *Ưu-bà-cúc-đa* 優婆鞠多

śuddhodana *Tịnh Phạn vương* 淨飯王

pātra [dt-n] *bát* 鉢

yakṣa *dạ xoa* 夜叉

nirvāṇa *niết bàn* 涅槃

śāriputra *Xá-lợi-phất* 舍利弗

mañjuśrī *Văn-thù-su-lợi* 文殊師利

avalokiteśvara *Quán Thế Âm* 觀世音

maudgalyāyana *Mục-kiền-liên* 目犍連

2- Âm từ Deva ra la-tinh đoạn văn sau:

एवं मया श्रुतम्। एकस्मिन् समये भगवाञ्श्रावस्त्यां विहरति स्म जेतवनेऽनाथपिण्डदस्य आरामे महता भिक्षुसंघेन सार्धम् अर्धत्रयोदशभिर्भिक्षुशतैः संबहुलैश्च बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः।

अथ खलु भगवान्पूर्वाह्नकालसमये निवास्य पात्रचीवरम् आदाय श्रावस्तिं महानगरीं पिण्डाय प्राविक्षत्। अथ खलु भगवञ्श्रावस्तीं महानगरीं पिण्डाय चरित्वा

कृतभक्तकृत्यः पश्चाद्भक्तपिण्डपातप्रतिक्रान्तः पात्रचीवरं प्रतिशाम्य पादौ प्रक्षल्य न्यषीदत् प्रज्ञप्त एवासने पर्यङ्कमाभुज्य ऋजुं कायं प्रणिधाय प्रतिमुखीं (hay प्रतिमुखां) स्मृतिम् उपस्थाप्य। अथ खलु सम्बहुला भिक्षवो येन भगवांस्तेनोपसंक्रमन् उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरोभिरभिवन्द्य भगवन्तं त्रिभ्रदक्षिणीकृत्यैकान्ते न्यषीदन्।

(Trích *vajracchedikāprajñāpāramitāsūtram* Kinh Kim Cang Bát Nhã Năng Đoạn)

BÀI 4**SỐ**

La tinh	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sanskrit	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०

Cách ghi số như bên la tinh

$$123 = १२३,$$

$$50 = ५०$$

		Số viết bằng chữ					
		Deva	La Tinh				
०	0	शुन्य	śunya	१४	14	चतुर्दशन्	caturdaśan
१	1	एक	eka	१५	15	पञ्चदशन्	pañcadaśan
२	2	द्वि	dvi	१६	16	षोडशन्	ṣoḍaśan
३	3	त्रि	tri	१७	17	सप्तदशन्	saptadaśan
४	4	चतुर्	catuṛ	१८	18	अष्टादशन्	aṣṭādaśan
५	5	पञ्चन्	pañcan	१९	19	नवदशन्, ऊनविंशति	navadaśan, ūnaviṃśati
६	6	षष्	ṣaṣ	२०	20	विंशति	viṃśati
७	7	सप्तन्	saptan	३०	30	त्रिंशत्	triṃśat
८	8	अष्टन्	aṣṭan	४०	40	चत्वारिंशत्	catvāriśat
९	9	नवन्	navan	५०	50	पञ्चाशत्	pañcāśat
१०	10	दशन्	daśan	६०	60	षष्टि	ṣaṣṭi
११	11	एकादशन्	ekādaśan	७०	70	सप्तति	saptati
१२	12	द्वादशन्	dvādaśan	८०	80	अशीति	aśīti
१३	13	त्रयोदशन्	trayodaśan	९०	90	नवति	navati
				१००	100	शत	śata

BÀI 5

Những dấu đặc biệt trong văn bản Phạn

Kí hiệu	Ý nghĩa	Tương ứng với la tinh	thí dụ	Chú thích
ऽ	tính lược chữ a	'	ते ऽब्रुवन् te'bruvan	ऽ Avagraha là dấu phân khai 分開
◦	tính lược	-	गतस् gatas` ◦तम् (ga)-tam` ◦तेन (ga)-tena	Dấu ◦ để chỉ tính lược chữ giống nhau, như chữ <i>như trên</i> trong tiếng Việt.
	nửa bài kệ hoặc kết thúc một câu	/		Như dấu phẩy (,) trong tiếng Việt
	một bài kệ hoặc kết thúc một đoạn	//		Như dấu chấm (.) trong tiếng Việt

Bài tập 5Âm từ la tinh ra chữ Deva

ye māṃ rūpeṇa cādrākṣurye māṃ ghoṣeṇa cānvayuh |
mithyāprahānaprasṛtā na māṃ drakṣyanti te janāḥ | |

*Nếu dùng sắc thấy ta, dùng âm thanh cầu ta
Người ấy hành tà đạo, không thể thấy được ta.*

(Trích वज्रच्छेदिकाप्रज्ञापारमितासूत्रम् Kinh Kim Cang Bát Nhã Năng Đoạn)

PHỤ LỤC A

Những dạng khác:

1. Mẫu âm:

अ	a	आ	ā
अ	a	आ	ā
इ	i	ई	ī
उ	u	ऊ	ū
ऋ	r̄	ॠ	r̄ī
ऌ	l̄	ॡ	l̄ī
ए	e	ऐ	āi
ओ	o	औ	āu

2. Phụ âm

क	ka	ख	kha	ग	ga	घ	gha	ङ	ṅa
च	ca	छ	cha	ज	ja	झ	jha	ञ	ña
ट	ṭa	ठ	ṭha	ड	ḍa	ढ	ḍha	ण	ṇa
त	ta	थ	tha	द	da	ध	dha	न	na
प	pa	फ	pha	ब	ba	भ	bha	म	ma
य	ya	र	ra	ल	la	व	va		
श	ṣa	ष	ṣa	स	sa				
								ह	ha

ś có trường hợp âm là ṣ

3. Liên tự:

त्रय ktrya, क्षय n̄kṣya, श्रय ṣtrya, द्र ddhra, ह्र hra

क्षय n̄kṣya, श्रय ṣtrya, सर्व s̄rva, च्य chya, ष्य ḍhya

ल्ल la, द्ध ddha, द्ध dbha, न्य n̄ya, क्ष kṣa, ज्ञ jña

क्ल kla, ह्न hna, ह्य hvya

4. Số

१ 1, २ 2, ३ 3, ४ 4, ५ 5, ६ 6, ७ 7, ८ 8, ९ 9, ० 0.

PHỤ LỤC B

Kết hợp tự (liên tự)

kka	क	kla	कु	khna	ख	ñkṣa	ख्ण	ñdha	ध्ण
kkla	क्ल	klya	क्य	khya	ख्य	ñkṣṇa	ख्ण्ण	ñdhya	ध्ण्ण
kkra	क्क	kva	क	khra	ख	ñkṣma	ख्ण्ण	ñna	न्ण
kkva	क्क	kśa	क्श	khva	ख्व	ñkṣya	ख्ण्य	ñnya	न्य
kkṣa	क्क्ष	kśṛ	क्शृ	gna	ग	ñkṣva	ख्ण्व	ñnra	न्ण
kkha	क्ख	kśī	क्शि	gnya	ग्य	ñksa	ख्ण	ñpa	प्ण
kca	क्च	kśma	क्श्म	gbha	ग्भ	ñkha	ख्ण	ñpra	प्ण
kcha	क्छ	kśra	क्श्र	gbhya	ग्य	ñkhya	ख्ण्य	ñbha	भ्ण
kṭha	क्ठ	kśla	क्श्ल	gbhra	ग्भ्र	ñga	ग	ñma	म्ण
kṇa	क्ण	kśva	क्श्व	gra	ग	ñgdha	ख्ण	ñya	य
кта	क्	kṣa	क्क्ष	grya	ग्र्य	ñgdhya	ख्ण्य	ñra	र
ktya	क्त्य	kṣṇa	क्क्ष्ण	ghna	ग्घ	ñgdhva	ख्ण्व	ñva	व
ktra	क्त्र	kṣṇya	क्क्ष्ण्य	ghnya	ग्य	ñgya	ख्य	ñvya	व्य
ktrya	क्त्र्य	kṣma	क्क्ष्म	ghma	ग्घ्म	ñgra	ग्र	ñvra	व्र
ktva	क्त्त	kṣmya	क्क्ष्य	ghya	ग्य	ñgva	ख्ण	ñśa	श्
ktvya	क्त्त्य	kṣya	क्क्ष्य	ghra	ग्र	ñgha	ख्ण	ñsa	स्
ktha	क्थ	kṣra	क्क्ष्र	ghrya	ग्र्य	ñghna	ग्र	ñsva	स्व
kthna	क्थ्ण	kṣva	क्क्ष्व	ghva	ग्व	ñghya	ख्य	ñha	ह
kthya	क्थ्य	kṣa	क्क्ष	ghvya	ग्व्य	ñghra	ग्र	cca	च्
kna	क्न	ksta	क्स्त	grva	ग्र	ñghrya	ख्य	ccya	च्य
knya	क्न्य	kstra	क्स्त्र	ñka	क्ण	ñdhva	ख्ण्व	ccha	च्छ
kpa	क्प	kstha	क्स्थ	ñkya	क्ण्य	ñdha	ध्ण	cchma	क्क्ष्म
kpra	क्प्प्र	ksna	क्स्न	ñkta	क्ण्ण	ñdhya	ध्ण्य	cchya	क्क्ष्य
kpla	क्प्ल	kspa	क्स्प	ñktya	क्ण्य	ñna	ण	cchra	क्क्ष्र
kpha	क्फ	kspha	क्स्फ	ñktra	क्ण्ण	ñca	च्ण	cchla	क्क्ष्ल
kma	क्म	kṣma	क्क्ष्म	ñktva	क्ण्व	ñja	ज	cchva	क्क्ष्व
kmya	क्म्य	ksya	क्क्ष्य	ñktha	क्ण्य	ñta	त्ण	cña	च्ण
kya	क्य	ksra	क्क्ष्र	ñkra	क्ण्र	ñtra	त्र	cñya	च्ण्य
kra	क्क	kṣva	क्क्ष्व	ñkla	क्ण्व	ñtva	त्व	cma	च्म
krya	क्त्र्य	khkha	ख्ख	ñkva	क्ण्व	ñda	ध्ण	cya	च्य

cra	च्र	ñjña	ञ्ञ	tsa	त्सा	ɖla	ड्ल	tmya	त्म्य
cva	चव	ñjma	ञ्म	tsra	त्स्र	ɖva	ड्लव	tya	त्य
chya	छ्य	ñjva	ञ्व	tsla	त्सल	ɖvya	ड्लव्य	tyva	त्व्य
chra	छ्र	ñjha	ञ्ह	tsa	त्सा	ɖhɖha	ड्लह	tra	त्र
jja	ज्ज	ñña	ञ्ञ	tsa	त्सा	ɖhya	ड्ल्य	trya	त्र्य
jjña	ज्ञ्ज्ञ	ñra	ञ्र	tsa	त्सा	ɖhra	ड्लह्र	trva	त्रव
jjya	ज्य्य	ñsa	ञ्स	tstha	त्सथ	ɖhva	ड्लव्ह	tva	त्व
jjyva	ज्यव्य	ñsma	ञ्स्म	tsna	त्सन्	tka	त्क	tvya	त्व्य
jjha	ज्ह्ज्ञ	ñsya	ञ्स्य	tspa	त्सप्	tkya	त्क्य	tsa	त्स
jjhya	ज्ह्य्य	ñsra	ञ्स्र	tsva	त्सव	tkra	त्क्र	tsa	त्स
jña	ज्ञ	ñsla	ञ्स्ल	ththa	त्थथ	tkla	त्क्ल	tska	त्स्क
jñya	ज्ञ्य	ñsva	ञ्सव	thya	त्थ्य	tkva	त्क्व	tskha	त्स्ख
jñra	ज्ञ्र	ñsr̥	ञ्स्र̥	thra	त्थ्र	tkṣa	त्क्ष	tsta	त्स्त
jñva	ज्ञ्व	ñsr̥̄	ञ्स्र̥̄	ɖga	ड्ग	tkṣma	त्क्ष्म	tstra	त्स्त्र
jmya	ज्म्य	ñha	ञ्ह	ɖgya	ड्ग्य	tkṣva	त्क्ष्व	tstha	त्स्थ
jvyā	ज्य्य	tkā	त्क	ɖgra	ड्ग्र	tkhā	त्ख	tsthya	त्स्थ्य
jma	ज्म	tkra	त्क्र	ɖgha	ड्ग्हा	tkhya	त्ख्य	tsna	त्सन्
jya	ज्य	tkṣa	त्क्ष	ɖghra	ड्ग्हर	tta	त्त	tsnya	त्स्य
jra	ज्र	tkha	त्क्हा	ɖja	ड्ज	ttna	त्तन्	tspa	त्सप्
jrya	ज्र्य	tcā	त्च्	ɖjña	ड्ज्ञ	ttma	त्तम्	tspra	त्स्प्र
jva	ज्व	tchā	त्च्हा	ɖjya	ड्ज्य	ttya	त्त्य	tspha	त्स्फ
jhjha	झ्ह्ज्ञ	tṭā	त्त्	ɖɖhya	ड्ढ्य	ttra	त्त्र	tspya	त्स्प्य
jhra	झ्र	tṭha	त्त्ह	ɖḍa	ड्ढ	ttrya	त्त्र्य	tsma	त्सम्
ñca	ञ्च	tṭna	त्त्न	ɖḍha	ड्ढ्ह	ttva	त्त्व	tsya	त्स्य
ñcma	ञ्चम्	tṭta	त्त्त	ɖḍa	ड्ढ	ttsa	त्त्स	tsra	त्स्र
ñcya	ञ्च्य	tṭtra	त्त्त्र	ɖḍva	ड्ढ्व	ttha	त्थ	tsva	त्स्व
ñcva	ञ्चव	tṭtva	त्त्त्व	ɖḍha	ड्ढ्ह	tthya	त्थ्य	thna	थ्न
ñcha	ञ्छ	tṭtya	त्त्त्य	ɖba	ड्ब	tna	त्न	thnya	थ्न्य
ñchna	ञ्छन्	tṭpa	त्त्प	ɖbra	ड्ब्र	tnya	त्न्य	thya	थ्य
ñchya	ञ्छ्य	tṭpra	त्त्प्र	ɖbha	ड्ब्ह	tnva	त्नव	thra	थ्र
ñchra	ञ्छ्र	tṭpha	त्त्प्ह	ɖbhya	ड्ब्ह्य	tpa	त्प	thva	थ्व
ñchla	ञ्छ्ल	tṭma	त्त्म	ɖbhra	ड्ब्ह्र	tpra	त्प्र	thvya	थ्व्य
ñchva	ञ्छ्व	tṭya	त्त्य	ɖma	ड्म	tpla	त्प्ल	dga	ड्ग
ñja	ञ्ज	tṭra	त्त्र	ɖya	ड्य	tpha	त्फ	dgra	ड्ग्र
ñjya	ञ्ज्य	tṭva	त्त्व	ɖra	ड्र	tma	त्म	dgla	ड्ग्ल

dgha	द्व	dhrya	ध्र	ntsra	न्स्र	nmla	न्म्ल	ptrā	प्र
dghna	द्व	dhva	ध्व	ntsva	न्स्र्व	nya	न्य	ptrya	प्र्य
dghra	द्व	dhvya	ध्र्व्य	ntha	न्थ	nyva	न्व्य	ptva	प्त्वं
dda	द	dhvra	ध्र्व	nthya	न्थ्य	nra	न्ऱ	pna	प्न
ddī	द्वी	nka	न्क	nda	न्द	nva	न्व	pnya	प्न्य
ddya	द्वय	nkra	न्क्र	nddha	न्दद्	nvya	न्व्य	ppa	प्प
ddra	द्व	nkla	न्क्ल	nddhya	न्दद्ध्य	nvra	न्व्र	ppra	प्प्र
ddva	द्व	nkva	न्क्व	nddhva	न्दद्ध्व	nṣa	न्ष	ppha	प्फ
ddvya	द्व्य	nkṣa	न्क्ष	ndma	न्द्म	nhva	न्ह्व	pma	प्म
ddha	द्व	nkha	न्ख	ndya	न्द्य	nspya	न्स्प्य	pya	प्य
ddhma	द्व्य	nkhya	न्ख्य	ndra	न्द्र	nsa	न्स	pra	प्र
ddhya	द्व्य	nga	न्ग	ndrya	न्द्र्य	nska	न्स्क	prya	प्र्य
ddhra	द्व	ngra	न्ग्र	ndva	न्द्	nskha	न्स्ख	pla	प्ल
ddhva	द्व	ngla	न्ग्ल	ndvya	न्द्व्य	nsta	न्स्त	pva	प्वं
dna	द	ngha	न्घ	ndha	न्ध	nstra	न्स्र	pśa	प्श्
dba	द्व	ngghna	न्गघ्न	ndhma	न्ध्म	nstha	न्स्थ	pśya	प्श्य
dbra	द्व	ngghra	न्गघ्र	ndhya	न्ध्य	nsna	न्स्र्न	psna	प्स्र्न
dbha	द्व	nṭa	न्ट	ndhra	न्ध्र	nspa	न्स्प	psa	प्स
dbhya	द्व्य	nṇa	न्ण	ndhrya	न्ध्र्य	nspha	न्स्फ	psnya	प्स्र्न्य
dbhra	द्व	nta	न्त	ndhva	न्ध्र्व	nsma	न्स्म	psyā	प्स्र्न्य
dbhva	द्व	ntta	न्त्त	nna	न्न	nsya	न्स्य	psva	प्स्वं
dma	द	nttva	न्त्वं	nnya	न्न्य	nsra	न्स्र	phra	फ्र
dbhya	द्व्य	nttha	न्त्थ	nnva	न्न्व	nsva	न्स्व	bga	ब्ग
dya	द	ntma	न्त्म	npa	न्प	nha	न्ह	bgra	ब्ग्र
dra	द	ntyā	न्त्य	npra	न्प्र	nhya	न्ह्य	bja	ब्ज
drya	द्व	ntra	न्त्र	npla	न्प्ल	nhra	न्ह्र	bjya	ब्ज्य
drva	द्व	ntrya	न्त्र्य	npsa	न्प्स	pka	फ्क	bta	ब्त
dva	द	ntva	न्त्वं	npha	न्फ	pkṣa	फ्क्ष	bda	ब्द
dvya	द्व्य	ntvya	न्त्वंय	nba	न्ब	pkha	फ्क्व	bdya	ब्द्व्य
dvra	द्व	ntsa	न्त्स	nbra	न्ब्र	pca	फ्च	bdha	ब्ध
dhna	ध	ntsta	न्त्स्त	mbha	म्भ	pcha	फ्छ	bdhya	ब्ध्य
dhnya	ध्न्य	ntstha	न्त्स्थ	nbhra	न्भ्र	pṭa	फ्ठ	bdhva	ब्ध्व
dhma	ध्म	ntsna	न्त्स्र्न	nma	न्म	pṇa	फ्ण	bba	ब्ब
dhya	ध्र्य	ntspa	न्त्स्प	nmya	न्म्य	pta	फ्त	bbra	ब्ब्र
dhra	ध्र	ntsya	न्त्स्य	nmra	न्म्र	ptya	फ्त्य	bbha	ब्भ

bbhya	बभ्य	mmra	मम्र	lha	लह	ṣṭhva	ष्ष	spya	स्प्य
bya	व्य	mmla	म्ल	lhya	लह्य	ṣṇa	ष्षण	sba	स्व
bra	ब्र	mya	म्य	vṇa	वण	ṣṇya	ष्षय	sma	स्म
bla	ब्ल	mra	म्र	vna	व्न	ṣṇva	ष्षव	smya	स्म्य
bva	बव	mrya	म्र्य	vnya	व्न्य	ṣpa	ष्ष	sya	स्य
bvya	बव्य	mmla	म्ल	vya	व्य	ṣpya	ष्ष्य	sra	स्व
bhṇa	भण	mva	मव	vra	व्र	ṣpra	ष्ष्र	srya	स्व्य
bhna	भ्न	mha	मह	vla	व्ल	ṣpla	ष्ष्ल	sla	स्ल
bhma	भम	yya	य्य	vva	व्व	ṣpha	ष्षफ	sva	स्व
bhya	भ्य	yra	य्र	vha	वह	ṣma	ष्षम	svya	स्व्य
bhra	भ्र	yva	यव	śca	श्च	ṣmya	ष्ष्य	ssa	स्स
bhrya	भ्र्य	yha	यह	ścya	श्च्य	ṣya	ष्ष्य	ssya	स्स्य
bhrva	भ्रव	lka	लक	śna	श्न	ṣra	ष्ष्र	sthnya	स्थ्य
bhla	भ्ल	lkya	लक्य	śnya	श्न्य	ṣva	ष्ष	ssva	स्सव
bhva	भव	lga	लग	śra	श्च	ṣṣa	ष्षष	hṇa	हण
bhvya	भव्य	lgva	लगव	śrya	श्च्य	ska	स्क	hna	ह्न
mṇa	मण	lgvya	लग्व्य	śrva	श्चव	skra	स्क़	hnya	ह्न्य
mda	मद	lṭa	लट	śla	श्ल	skha	स्ख	hma	ह्म
mna	म्न	lta	लत्	śva	श्व	ṣṭa	स्ठ	hmya	ह्य्य
mnya	मन्य	lda	लड	śvya	श्व्य	ṣṭra	स्ठ्र	hya	ह्य
mpa	मप	lpa	लप	ṣka	ष्क	sta	स्त	hra	ह्र
mpya	मप्य	lpya	लप्य	ṣkya	ष्क्य	stma	स्त्म	hla	ह्ल
mpra	मप्र	lpha	लफ़	ṣkra	ष्क़	stya	स्त्य	hva	ह्व
mpla	मप्ल	lba	लब	ṣkla	ष्क़्ल	stra	स्त्र	hvyā	ह्व्य
mpsa	मप्स	lbya	लब्य	ṣkva	ष्क़व	strya	स्त्र्य		
mpha	मफ़	lbha	लभ	ṣkṣa	ष्क़्ष	stva	स्त्व		
mba	मब	lbhya	लभ्य	ṣkha	ष्क़व	stsa	स्त्स		
mbya	मब्य	lma	लम	ṣṭa	ष्ठ	stha	स्थ		
mbra	मभ्र	lya	लय	ṣṭnya	ष्ठ्य	sthna	स्थ्न		
mbva	मभव	lra	लर	ṣṭya	ष्ठ्य	sthya	स्थ्य		
mbha	मभ	lla	ल्ल	ṣṭra	ष्ठ्र	sna	स्न		
mbhya	मभ्य	llya	ल्ल्य	ṣṭrya	ष्ठ्र्य	snya	स्न्य		
mbhra	मभ्र	lva	लव	ṣṭva	ष्ठ्रव	spa	स्प		
mma	मम	lvya	लव्य	ṣṭha	ष्ठ	spra	स्प्र		
mmya	मम्य	lśa	लश	ṣṭhya	ष्ठ्य	spha	स्फ़		

BÀI GIẢI

Bài tập 1-1

2/ Âm chữ Deva ra la tinh.

जग jaga च ca छग chaga झ jha खग khaga अज aja जनक janaka
उख ukha ओक oka कच kaca एक eka एकक ekaka गज gaja कनक kanaka

Bài tập 1-2

2/ Âm chữ Deva ra la tinh.

छटक chaṭaka छद् chada अथ atha दद् dada
दक daka इन ina ईद् īḍh जन jana
उचथ ucatha उट uṭa

3/ Âm chữ la tinh ra Deva.

ṛta ऋत dhana धन gaganaga गगनग ṭaṃga टंग
taṭa तट tata तत dhaṭa घट dhanada धनद्
nada नद् nakha नख

Bài tập 1-3

2/ Âm chữ Deva ra la tinh.

आगम āgama भव bhava खर khara समय samaya
आकाश ākāśa मगध magadha चरम carama दशबल daśabala
नरक naraka आस āsa मल mala मरण maraṇa
कर kara ईश īśa

3/ Âm chữ la tinh ra Deva.

sahaja सहज iha इह phala फल aya अय
śamatha शमथ nava नव dama दम ibha इभ

itas इतस्	ih ईह्	jalaja जलज	carama चरम
acala अचल	carana चरण		

Bài tập 1-4

1/ Âm chữ Deva ra la tinh.

महत् mahat	साधु sādhu	महाणरी mahāṇarī	अपराध् aparādh
संयोजन saṃyojana	आम् ām	समाधि samādhi	चीन cīna
जेतवन jetavana	रूप rūpa	जरामरण jarāmaraṇa	

2- Âm chữ la tinh ra Deva

bhagavat भगवन्	anujā अनुजा	kiyat कियत्	saṃbhogakāya संभोगकाय
kup कुप्	kila किल	aśoka अशोक	ānāpānasati आनापानसति

3- Viết các mẫu âm khác ở nối liền với phụ âm:

ga, gha, ca, cha, ja, jha, ña

	ग ga	घ gha	च ca	छ cha	ज ja	झ jha	ञ ña
ा ā	गा gā	घा ghā	चा cā	छा chā	जा jā	झा jhā	जा ñā
ि i	गि gi	घि ghi	चि ci	छि chi	जि ji	झि jhi	ञि ñi
ी ī	गी gī	घी ghī	ची cī	छी chī	जी jī	झी jhī	जी ñī
ु u	गु gu	घु ghu	चु cu	छु chu	जु ju	झु jhu	जु ñu
ू ū	गू gū	घू ghū	चू cū	छू chū	जू jū	झू jhū	जू ñū
ृ r	गृ gr	घृ ghr	चृ cr	छृ chr	जू jr	झृ jhr	जू ñr
्र ṛ	गृ ṅr	घृ ṅhr	चृ cṛ	छृ chṛ	जू ṅr	झृ ṅhr	जू ñṛ
ृḥ ṛḥ	गृḥ ṅṛḥ	घृḥ ṅṛḥ	चृḥ cṛḥ	छृḥ chṛḥ	जूḥ ṅṛḥ	झृḥ ṅṛḥ	जूḥ ñṛḥ
े e	गे ge	घे ghe	चे ce	छे che	जे je	झे jhe	जे ñe

ै ai	गै gai	घै ghai	चै cai	छै chai	जै jai	झै jhai	जै ñai
ो o	गो go	घो gho	चो co	छो cho	जो jo	झो jho	जो ño
ौ au	गौ gau	घौ ghau	चौ cau	छौ chau	जौ jau	झौ jhau	जौ ñau

Bài tập 3-1

1- Âm từ Deva ra la-tinh

आनन्द ānanda	संस्कार saṃskāra	ध्यान dhyāna
तृष्णा tṛṣṇā	आत्मन् ātman	स्थविर sthavira
अन्तराभव antarābhava	कल्प kalpa	खक्खर khakkhara
महाकाश्यप mahākāśyapa	कत्यायन katyāyana	अनानाथपिण्डिक
anānāthapiṇḍika		

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva

aṇḍaja अण्डज	smṛti स्मृति	sambahula सम्बहुल
kṛtya कृत्य	sakhya सख्य	skandha स्कन्ध
pṛthagjana पृथग्जन	puṇya पुण्य	bimbisāra बिम्बिसार
bodhimaṇḍala बोधिमण्डल		

Bài tập 3-2

1- Âm từ Deva ra la-tinh

अक्का akkā	पक्क pakva	शुक्क śukla	लङ्कावतार laṅkāvatāra
सङ्गीति saṅgīti	क्लेश kleśa	असङ्ग asaṅga	बकुल bakkula

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva

aṅkuṣṭha अङ्कुष्ठ	añjali अञ्जलि	avaplu अवप्लु	kāṅkṣ काङ्क्ष
gaṅgā गङ्गा	plavaga प्लवग	vilāṅgh विलङ्घ	saṅgara सङ्गर

Bài tập 3-3

1- Âm từ Deva ra la-tinh

परज्ञा prajñā	भिक्षु bhikṣu	भिक्षुणी bhikṣuṇī	वक्र vakra
भक्त bhakta	दक्ष dakṣa	लक्ष्य lakṣya	शाक्य śākya
श्रावस्ती śrāvastī	धर्म dharma	प्रस्रब्धि prasrabdhi	सूत्र sūtra
विमोक्ष vimokṣa	अविद्या avidyā	चित्त citta	बुद्ध buddha
पद्म padma	स्रोतापन्न srotāpanna	सत्त्व sattva	

2- Âm từ la tinh ra chữ Deva

दृष्टि दृष्टि	पात्र पात्र	karman कर्मन्
यक्ष यक्ष	ācārya आचार्य	nirvāṇa निर्वाण
भिक्षु भिक्षु	upekṣā उपेक्षा	śāriputra शारिपुत्र
vijñāna विज्ञान	mañjuśrī मञ्जुश्री	upagupta उपगुप्त
śuddhodana शुद्धोदन	maudgalyāyana मौद्गल्यायन	avalokiteśvara
अवलोकितेश्वर		

3- Âm từ Deva ra la-tinh

evaṃ mayā śrutam. ekasmin samaye bhagavañśrāvastyāṃ viharati sma jetavane'nāthapiṇḍadasya ārame mahatā bhikṣusamṅghena sārddham ardhatrāyodaśabhirbhikṣusataiḥ sambahulaiśca bodhisatvairmahāsatvaiḥ

atha khalu bhagavānpūrvāhṇakālasamaye nivāsyā pātracīvaram ādāya śrāvastiṃ mahānagarīṃ piṇḍāya prāvikṣat atha khalu bhagavañśrāvastiṃ mahānagarīṃ piṇḍāya caritvā.

kṛtabhaktakṛtyaḥ paścādbhaktapiṇḍapātapratikrāntaḥ pātracīvaram pratiśāmya pādau prakṣalya nyaṣīdat prajñapta evāsane paryaṅkamābhujya ṛjuṃ kāyaṃ praṇidhāya pratimukhīṃ smṛtim upasthāpya. atha khalu sambahulā bhikṣavo yena bhagavaṃstenopasaṃkraman upasaṃkramya bhagavataḥ pādau śirobhirabhivandya bhagavantam triṣpradakṣiṇīkṛtyaikānte nyaṣīdan

Bài tập 5

Âm từ la tinh ra chữ Deva

ye mām rūpeṇa cādrākṣurye mām ghoṣeṇa cānvayuh |

mithyāprahāṇaprasṛtā na mām drakṣyanti te janāḥ | |

ये मां रूपेण चाद्राक्षुर्ये मां घोषेण चान्वयुः ।

मिथ्याप्रहाणप्रसृता न मां द्रक्ष्यन्ति ते जनाः । ।